

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА 90/269/ЕИО

от 29 май 1990 година

за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия труд при ръчна обработка на товари, когато съществува опасност конкретно от нараняване на гърба на работниците (четвърта специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и по-специално член 118а,

като взе предвид предложението на Комисията¹, представено след консултации с Консултативния комитет по безопасност, хигиена и опазване на здравето на работното място,

в сътрудничество с Европейския парламент²,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет³,

като има предвид, че член 118а от Договора предвижда Съветът да приеме чрез директиви минимални изисквания за насърчаване на подобряването особено на работната среда, за да се гарантира по-добра степен на защита на здравето и безопасността на работниците;

като има предвид, че съгласно същия член тези директиви трябва да избягват налагането на административни, финансови и юридически ограничения по начин, който би забавил създаването и развитието на малки и средни предприятия;

като има предвид, че в съобщението на Комисията относно програмата ѝ за безопасност, хигиена и здраве на работното място⁴ се предвижда приемане на директиви, разработени с цел да се гарантира здравето и безопасността на работниците на работното място;

като има предвид, че в резолюцията си от 21 декември 1987 г. за безопасност, хигиена и здраве на работното място⁵ Съветът взе под внимание намерението на Комисията в близко бъдеще да представи на Съвета директива за защита срещу опасности, произтичащи от ръчната обработка на тежки товари;

¹ ОВ, бр. С 117, 04.05.1988 г., стр. 8.

² ОВ, бр. С 326, 19.12.1988 г., стр. 137 и ОВ, бр. С 96, 17.04.1990 г., стр. 82.

³ ОВ, бр. С 318, 12.12.1988 г., стр. 37.

⁴ ОВ, бр. С 28, 03.02.1988 г., стр. 3.

⁵ ОВ, бр. С 28, 03.02.1988 г., стр. 1.

като има предвид, че спазването на минималните изисквания, чиято цел е да се гарантира по-добър стандарт на здраве и безопасност на работното място е от съществено значение за гарантиране здравето и безопасността на работниците;

като има предвид, че настоящата директива е специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива на Съвета 89/391/ЕИО от 12 юни 1989 г. относно въвеждането на мерки за насърчаване подобряването на здравето и безопасността на работниците на работното място⁶;

като има предвид, че поради това разпоредбите на споменатата директива са напълно приложими в областта на ръчната обработка на товари, когато съществува опасност конкретно от наранявания на гърба на работниците, без да се нарушават по-строгите и/или конкретни разпоредби, предвидени в настоящата директива;

като има предвид, че настоящата директива представлява практическа стъпка за постигането на социално измерение на вътрешния пазар;

като има предвид, че съгласно Решение 74/325/ЕИО⁷, Комисията провежда консултации с Консултативния комитет по безопасност, хигиена и опазване на здравето на работното място с оглед изготвянето на предложения в тази област,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. Настоящата директива, която е четвъртата специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО определя минимални изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при ръчна обработка на товари, когато съществува опасност конкретно от нараняване на гърба на работниците.

2. Разпоредбите на Директива 89/391/ЕИО са напълно приложими за цялата посочена в параграф 1 област, без да се нарушават по-строгите и/или конкретни разпоредби, които се съдържат в настоящата директива.

Член 2

Определение

По смисъла на настоящата директива “ръчна обработка на товари” означава всякакъв вид

⁶ ОВ, бр. L 183, 29.06.1983 г., стр. 1.

⁷ ОВ, бр. L 185, 09.07.1974 г., стр. 15.

транспортиране или поддържане на товар от един или повече работници, включително вдигане, сваляне, бутане, теглене, носене или преместване на товар, което поради своите характеристики или неблагоприятни ергономични условия, предполага опасност конкретно от нараняване на гърба на работниците.

РАЗДЕЛ II

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ

Член 3

Обща разпоредба

1. Работодателят предприема подходящи организационни мерки или използва подходящи средства, по-специално механично оборудване, с цел избягване на необходимостта от ръчна обработка на товари от работниците.

2. Когато не може да се избегне необходимостта от ръчна обработка на товари от страна на работниците, работодателят предприема подходящи организационни мерки, използва подходящи средства или осигурява на работниците такива средства с цел намаляване на съществуващата при ръчната обработка на такива товари опасност, като взема предвид посоченото в Приложение I.

Член 4

Организация на работните места

Когато не може да се избегне необходимостта от ръчна обработка на товари от страна на работниците, работодателят организира работните места така, че тази обработка да е възможно най-безопасна и здравословна и:

(а) оценява, по възможност предварително, условията за здравословен и безопасен труд на съответната работа, и по-конкретно проучва характеристиките на товарите, като взема предвид посоченото в Приложение I;

(б) полага грижи за избягване или намаляване на риска конкретно от нараняване на гърба на работниците, като предприема подходящи мерки, като по-специално отчита характеристиките на работната среда и изискванията на дейността, като взема предвид посоченото в Приложение I.

Член 5

Позоваване на Приложение II

За прилагането член 6, параграф 3, буква "б" и член 14 и 15 на Директива 89/391/ЕИО следва да се има предвид Приложение II.

Член 6

Информация и обучение на работниците

1. Без да се нарушават разпоредбите на член 10 от Директива 89/391/ЕИО, работниците и/или техните представители се информират за всички мерки, които ще се прилагат съгласно настоящата директива по отношение на защитата на безопасността и здравето. Работодателите трябва да гарантират, че работниците и/или техните представители получават общи указания, а по възможност и точна информация за:

- теглото на товара,

- центъра на тежестта на най-тежката страна, когато товарът е с изместен център на тежестта.

2. Без да се нарушават разпоредбите на член 12 от Директива 89/391/ЕИО, работодателите трябва да гарантират, че в допълнение работниците получават подходящо обучение и информация за правилна работа с товари и за евентуално съществуващите рискове при неправилно изпълнение на задачите, като се взема предвид посоченото в Приложение I и II.

Член 7

Консултации с работниците и работническо участие

Консултациите и участието на работници и/или техни представители се осъществяват в съответствие с член 11 от Директива 89/391/ЕИО по въпроси, които са предмет на настоящата директива, включително приложенията към нея.

РАЗДЕЛ III

РАЗНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 8

Промени в приложенията

Внасянето на промени от строго техническо естество в Приложения I и II в резултат на технически прогрес и промени в международни норми и спецификации или познания в областта на ръчната обработка на товари се приемат в съответствие с процедурата, предвидена в член 17 от Директива 89/391/ЕИО.

Член 9

Заклучителни разпоредби

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконови и административни разпоредби, които са необходими за спазване на настоящата директива най-късно до 31 декември 1992 г. Те незабавно информират за това Комисията.

2. Държавите-членки представят на Комисията текста на разпоредбите от националното законодателство, които приемат или са приели в обсега на материята, уредена с настоящата директива.

3. Държавите-членки докладват на Комисията на всеки четири години за практическото прилагане на разпоредбите на настоящата директива, като посочват гледните точки на работодателите и работниците.

Комисията информира за това Европейския парламент, Съвета, Икономическия и социален комитет и Консултативния комитет за безопасност, хигиена и опазване на здравето на работното място.

4. Комисията редовно докладва на Европейския парламент, Съвета и Икономическия и социален комитет за прилагането на директивата в светлината на параграф 1, 2 и 3.

Член 10

Настоящата директива е адресирана до държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 29 май 1990 г

За Съвета:
Председател
Б. АХЕРН

ПРИЛОЖЕНИЕ I

* ФАКТОРИ ЗА ПРЕПРАТКА

(Член 3, параграф 2, член 4, буква “а” и “б” и член 6, параграф 2)

1. Характеристики на товара

Ръчната обработка на товар може да представлява опасност конкретно за нараняване на гърба, ако товарът е:

- твърде тежък или твърде голям,
- труден за носене или хващане,
- нестабилен или съдържанието му има вероятност да се размести,
- поставен по начин, който изисква той да бъде държан или манипулиран на разстояние от опаковката му или чрез навеждане, или извъртане на опаковката,
- поради формата и/или съдържанието му, има вероятност да доведе до нараняване на работниците, особено при сблъсък.

2. Необходимо физическо усилие

Физическото усилие може да представлява опасност конкретно от нараняване на гърба, ако:

- е съпроводено с твърде голямо напрежение,
- се постига единствено с извъртане на опаковката на товара,
- има вероятност да доведе до внезапно движение на товара,
- се извършва, когато тялото е в нестабилна поза.

3. Характеристики на работната среда

Характеристиките на работната среда могат да увеличат опасността конкретно от нараняване на гърба, ако:

- няма достатъчно пространство, по-специално във вертикална посока, за извършване на дейността,
- подът е неравен и по този начин създава опасност от препъване или е хлъзгав за използваните от работниците обувки,
- работното място или работната среда не позволяват обработка на товарите от безопасна височина или при добра стойка на работника,
- налице е денивелация на пода или на работната повърхност, което изисква товарът да се обработва на различни нива,
- подът или мястото за поставяне на краката са нестабилни,
- температурата, влажността или вентилацията са неподходящи.

4. Изисквания на дейността

* С оглед извършването на многофакторен анализ, може да се прави едновременно позоваване на различните фактори, изброени в Приложение I и II.

Дейността може да представлява опасност конкретно за нараняване на гърба, ако предполага едно или повече от следните изисквания:

- твърде често или твърде продължително физическо усилие, в което по-специално е включен гръбначният стълб,
- недостатъчен период за почивка на тялото или за възстановяване,
- прекалено големи разстояния за вдигане, сваляне или носене,
- работно темпо, наложено от процес, който не може да бъде променен от работника.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

***ИНДИВИДУАЛНИ РИСКОВИ ФАКТОРИ (член 5 и член 6, параграф 2)**

Работникът може да е изложен на опасност, ако той(тя):

- е физически непригоден(на) да извършва съответната задача,
- носи неподходящо облекло, обувки или други лични вещи,
- няма достатъчни или подходящи знания или обучение.

* С оглед извършването на многофакторен анализ, може да се прави едновременно позоваване на различните фактори, изброени в Приложение I и II.